

Sprawozdanie z działalności SS ERB za rok 2012.

Położenie województwa lubelskiego na zewnętrznej granicy UE w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch państw spoza Unii Europejskiej – Ukrainy i Białorusi, stanowi unikalny w skali międzynarodowej potencjał rozwojowy regionu i sprawia, że Euroregion Bug jest jedną z głównych instytucji transferu współpracy pomiędzy regionami po obu stronach granicy i jednocześnie odgrywa ważną rolę w budowaniu zbliżenia społeczności lokalnych, żyjących po dwóch stronach granicy.

Współpraca transgraniczna niesie ze sobą możliwość tworzenia sieci powiązań umożliwiających szeroko pojętą współpracę w niemal wszystkich sferach życia społeczności przygranicznych: gospodarczej, komunikacyjnej, infrastrukturalnej, socjalnej i kulturalnej. Z całą pewnością dobry klimat współpracy, który towarzyszy wzajemnym relacjom z roku na rok otwiera nowe możliwości kooperacji w nowych dziedzinach.

Większość z transgranicznych przedsięwzięć realizowanych przez Stowarzyszenie jest możliwa dzięki środkom zewnętrznym, które z coraz większymi sukcesami udaje nam się pozyskiwać.

Jako przykład dobrej współpracy z partnerami z Ukrainy i Białorusi w ramach Euroregionu Bug można wymienić następujące przedsięwzięcia:

- W partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Europejski Dialog” ze Lwowa zrealizowaliśmy projekt „Wzmocnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego poprzez współpracę administracji publicznej i społeczności lokalnych Obwodu Lwowskiego”, współfinansowany w ramach *Programu Polskiej Współpracy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych* w 2012 roku. Celem projektu było przekazanie najlepszych europejskich standardów w zakresie opracowywania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju lokalnego i regionalnego, nowoczesnych metod zarządzania urzędem, współpracy samorządów z instytucjami pozarządowymi.
- W lipcu 2012 roku Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug było organizatorem wizyty informacyjnej zorganizowanej w ramach projektu międzynarodowej Pomocy Technicznej *„Efektywne wykorzystanie energii: rozwiązujemy problemy wspólnie”* skierowanego na wzmocnienie partnerstwa

między samorządami lokalnymi i obywatelami w zakresie skutecznego wykorzystania energii w regionach Białorusi. Celem wizyty studyjnej była prezentacja doświadczeń partnerstwa wielosektorowego z obszaru Lubelszczyzny w dziedzinie zarządzania zasobami energetycznymi na poziomie lokalnym. Projekt był współfinansowany ze środków Amerykańskiej Agencji do Spraw Rozwoju Międzynarodowego (USAID).

Największym instrumentem finansowym, przeznaczającym znaczne środki na realizację przedsięwzięć transgranicznych na naszej granicy jest oczywiście **Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007 – 2013**, w ramach którego Stowarzyszenie Euroregionu Bug aplikowało w dwóch naborach.

- Rozumiejąc, że działania proinnowacyjne są niezbędnym warunkiem szybkiego rozwoju i niwelowania różnic cywilizacyjnych, wraz z partnerami z Obwodu Wołyńskiego i Obwodu Brzeskiego opracowaliśmy projekt **“GIS across the border – wspólna platforma zarządzania przestrzenią w Euroregionie BUG”**. Głównym celem projektu jest wspieranie transgranicznych procesów rozwojowych oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej Euroregionu Bug. Projekt został zatwierdzony do dofinansowania na VI Komitecie Monitorującym Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007 – 2013. Eksperti z Polski, Białorusi i Ukrainy wspólnie stworzą Geoportal Euroregionu Bug, który przyczyni się do poprawy transgranicznych zdolności do współpracy na poziomie lokalnym i regionalnym w Związku Transgranicznym Euroregion Bug oraz na całym pograniczu polsko – białorusko- ukraińskim. Stworzony i uruchomiony Geoportal w szerszej perspektywie wpłynie pozytywnie na zwiększenie inwestycji zewnętrznych oraz na rozwój turystyki w Euroregionie Bug, a tym samym w dłuższym okresie przyczyni się do przyspieszenia tempa rozwoju społeczno-gospodarczego Euroregionu Bug. Dzięki realizacji projektu powstanie wspólny system gromadzenia i udostępniania danych oraz wspólny dokument planistyczny, tj. Zintegrowana koncepcja funkcjonalno – przestrzenna.
- Jednym z kluczowych zadań Stowarzyszenia jest budowanie więzi we wspólnotach lokalnych oraz tworzenie sieci współpracy pośród samorządów, jednostek administracji i innych instytucji z obszaru czterech regionów tworzących Związek

Transgraniczny Euroregion Bug. Możliwość tworzenia trwałych powiązań transgranicznych pomiędzy społecznościami żyjącymi po dwóch stronach granicy dał Program Współpracy. W partnerstwie polsko – białorusko – ukraińskim Stowarzyszenie aplikowało w ramach trzeciego naboru projektów, składając do oceny dwa projekty parasolowe zrzeszające około 30 partnerstw transgranicznych z obszaru Euroregionu Bug.

- Nie zapominając o naszym celu głównym – wspieraniu i inicjowaniu działań transgranicznych, staramy się nawiązywać kontakty z organizacjami z Europy Zachodniej, korzystać z ich doświadczeń, widząc w nich naszych przyszłych partnerów, z którymi będziemy mogli realizować projekty w ramach EWT.

Przykładem takiego partnerstwa jest nasza współpraca z Euroregionem Basiliensis, usytuowanym na granicy szwajcarsko – francusko – niemieckiej. Realizujemy wspólnie projekt w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy pt. "Czynniki rozwoju euroregionów - wymiana doświadczeń pomiędzy Euroregionem Basiliensis i Euroregionem Bug". Celem projektu jest poszerzenie współpracy partnerskiej oraz zdobywanie nowych doświadczeń w dziedzinie współpracy transgranicznej oraz funkcjonowania euroregionów. Wysokość dofinansowania ze środków programu Współpracy Szwajcarsko – Polskiej wynosi 518 747 PLN. W ramach projektu odbyły się trzy spotkania partnerskie: dwa w Szwajcarii oraz jedno w Polsce, zaplanowane są wyjazdy studyjne połączone z organizacją seminariów tematycznych na terenie Polski i Szwajcarii, wydawnictwo promujące dobre praktyki Euroregionu Basiliensis w rozwoju współpracy transgranicznej, udział samorządów członkowskich w targach turystycznych w Bazylei oraz konferencja podsumowująca. Działaniem, które spotkało się z zainteresowaniem członków stowarzyszenia są prowadzone w projekcie konsultacje społeczne dotyczące potrzeby budowy przejść granicznych na granicy polsko – białoruskiej i polsko-ukraińskiej.

Rok 2012 to szczególny czas dla Euroregionu Bug. Z jednej strony finalizowaliśmy przedsięwzięcia w związku z kończącym się okresem programowania 2007 – 2013, z drugiej zaś przygotowujemy się do nowej perspektywy finansowej.

Biorąc pod uwagę zaangażowanie w realizację Programu Phare Polska Granica Wschodnia 2001-2004, następnie Programu Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG/TACIS 2004 – 2006 oraz obecnie trwającego Programu Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA 2007 – 2013 nie ulega wątpliwości, że korzystając ze swego doświadczenia Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Bug powinno zapewnić swojej organizacji znaczące miejsce w nowym programie współpracy transgranicznej.

Możemy odegrać ważną rolę w nowym Programie Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina nie tylko jako beneficjenci projektów, ale przede wszystkim jako instytucja której można powierzyć część zadań związanych z wdrażaniem nowego programu. Z pewnością do wzmocnienia pozycji euroregionów w Polsce, a tym samym pozycji naszych partnerów przyczyniło się utworzenie Federacji Euroregionów RP. To wydarzenie nadaje działalności euroregionów w Polsce nowe – ważne znaczenie. Okazało się, że 13 polskich euroregionów mimo różnic, wynikających głównie ze specyfiki granic, na których są usytuowane, mogą „mówić” jednym głosem w ważnych sprawach. Dzięki poparciu naszej inicjatywy przez Kancelarię Prezydenta RP euroregiony zyskały silniejszą pozycję, co ma szczególne znaczenie w kontekście naszych starań o zapewnienie odpowiedniego miejsca euroregionom w programach, które będą realizowane w nowym okresie programowania.

